



Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 20. maijā
(OR. en)

8966/21

COHAFA 51
DEVGEN 100
ONU 50
COVID-19 215
COAFR 133
MOG 44
MAMA 85
COASI 70
COLAC 37
COJUR 11
PROCIV 61
RELEX 455

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepriekš. dok. Nr.:	8725/21
K-ijas dok. Nr.:	COM(2021) 110 final
Temats:	Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par ES humanitāro rīcību: jaunas problēmas, tie paši principi – Padomes secinājumi (2021. gada 20. maijs)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par ES humanitāro rīcību: jaunas problēmas, tie paši principi, kurus pieņēma Padomes 3795. sanāksmē 2021. gada 20. maijā.

**Padomes secinājumi
par Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei
par ES humanitāro rīcību: jaunas problēmas, tie paši principi**

1. Padome pauž gandarījumu par Komisijas savlaicīgo paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par ES humanitāro rīcību, ņemot vērā aizvien pieaugošās humanitārās problēmas visā pasaulē gan finansējuma, gan palīdzības sniegšanas ziņā. Padome pauž nopietnas bažas par līdz šim nepieredzēto humānās palīdzības vajadzību apjomu, humānās telpas samazināšanos un pieaugošo finansējuma trūkumu. Covid-19 pandēmija ir ievērojami pastiprinājusi konfliktu, klimata pārmaiņu, demogrāfiskā spiediena, piespiedu pārvietošanas, neveiksmīgas vai vājas pārvaldības ietekmi un aizvien pieaugošo starptautisko humanitāro tiesību (SHT) pārkāpumu skaitu. Visi minētie faktori jo īpaši ietekmē neaizsargātās iedzīvotāju grupas.
2. Padome atkārtoti apstiprina Eiropas konsensa par humāno palīdzību pamatotību un nozīmi un atkārtoti uzsver, cik svarīgi ir, lai ES humānā palīdzība tiktu sniegta, pamatojoties uz vajadzībās balstītu pieeju un saskaņā ar humanitārajiem principiem – cilvēcību, neitralitāti, objektivitāti un neatkarību.
3. Padome uzsver Apvienoto Nāciju Organizācijas būtisko koordinējošo lomu, reaģējot uz humanitārajām krīzēm efektīva multilaterālisma un partnerību garā. Tā uzsver, cik svarīga ir cieša sadarbība ar galvenajiem partneriem, integrējot starptautiskās un vietējās humanitārās NVO un pilsonisko sabiedrību, un atzīst Starptautiskā Sarkanā Krusta un Sarkanā Pūsmēness kustības nozīmi principiālas humānās palīdzības veicināšanā un sniegšanā.

4. Padome uzsver, ka SHT ievērošana ir priekšnoteikums efektīvai un lietderīgai humānajai palīdzībai bruņotu konfliktu situācijās, cietušo iedzīvotāju ciešanu atvieglošanai un pastiprinātas aizsardzības nodrošināšanai. Tādēļ Padome uzsver, cik svarīgi ir ES ārējās darbības centrā konsekventi izvirzīt SHT respektēšanu un ievērošanu, kā noteikts ES Pamatnostādnēs par starptautisko humanitāro tiesību ievērošanas veicināšanu, kā arī nodrošināt civiliedzīvotāju un civilās infrastruktūras aizsardzību, atbalstīt un veicināt principiālus humānās palīdzības pasākumus un aizsargāt humāno telpu. Padome arī uzsver, ka ir jānodrošina droša un netraucēta piekļuve grūtībās nonākušajiem iedzīvotājiem, kā arī humānās palīdzības un veselības aprūpes darbinieku drošība un drošums. Tā atbalsta SHT atbilstības satvara turpmāku stiprināšanu saskaņā ar 2019. gada novembrī pieņemtajiem Padomes secinājumiem par humāno palīdzību un starptautiskajām humanitārajām tiesībām. Padome mudina pielikt lielākas pūles, lai vajadzības gadījumā nodrošinātu efektīvu ES koordināciju SHT jautājumos gan iekšēji, gan ārēji, tostarp, labāk uzraugot SHT pārkāpumus un nosodot šādas darbības, arī uzbrukumus civiliedzīvotājiem, humānās palīdzības un medicīnas darbiniekiem, medicīnas iestādēm un skolām.
5. Padome uzsver, ka steidzami jāpastiprina globālie centieni būtiski palielināt humānās palīdzības resursu bāzi, kā arī to, cik svarīgi ir efektīvāk sniegt humāno palīdzību, izmantojot pieejamos resursus. Padome mudina Komisiju un dalībvalstis strādāt pie papildu humānās palīdzības finansējuma nodrošināšanas, lai ES saglabātu vadošo lomu pasaules līdzekļu devēju vidū un nodrošinātu ilgtspējīgāku un līdzsvarotāku humānās palīdzības finansējuma sadali Eiropas Savienībā. Padome aicina potenciālos un jaunos līdzekļu devējus sniegt principiālu ieguldījumu ANO koordinētajā humānās palīdzības sistēmā. Turklāt Padome aicina Komisiju un Augsto pārstāvi dialogā ar attiecīgām trešām valstīm konsekventi iekļaut atbalstu principiāliem humānās palīdzības pasākumiem. Padome mudina dalībvalstis un Komisiju pastiprināt dialogu ar ANO sistēmu par humānās palīdzības resursu prioritāšu noteikšanu. Padome arī atzinīgi vērtē dalībvalstu un Komisijas darbu pie tā, lai piesaistītu papildu principiālu finansējumu no starptautiskām finanšu iestādēm un privātā sektora, tostarp, izmantojot inovatīvas finansēšanas pieejas, kuru pamatā ir pieeja "nekaitēt".

6. Padome pauž atbalstu daudzgadu un elastīgu finansēšanas mehānismu izmantošanai ar humānās palīdzības partneriem. Tā atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos pastiprināt šādus centienus un uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt kvalitatīvu finansējumu saskaņā ar Lielo vienošanos. Padome mudina humānās palīdzības organizācijas turpināt izmantot inovatīvus risinājumus un digitālos rīkus, lai palielinātu to reaģēšanas efektivitāti un ietekmi. Padome apstiprina, ka ir vajadzīga atbildīga un ētiska datu pārvaldība humānās palīdzības kontekstā attiecībā uz principu "nekaitēt", tostarp visos gadījumos, kad humānās palīdzības vajadzībām tiek izmantoti digitāli risinājumi.
7. Padome uzsver, ka ir jāpalielina atbalsts vietējiem un valsts līmeņa dalībniekiem, atzīstot viņu kā praksē strādājošo zināšanas un pieredzi, kas darbojas pirms ārkārtas situācijām, to laikā un pēc tām. Tā atgādina, ka ir vajadzīgi koordinēti vajadzību novērtējumi, kuru pamatā ir šo vietējo dalībnieku spējas. Padome mudina veikt lielākus ieguldījumus vietējās NVO, tostarp vietējās sieviešu vadītās un sieviešu tiesību organizācijās, un veicināt vienlīdzīgu partnerattiecību praksi. Padome uzsver, cik svarīgi ir vajadzības gadījumā stiprināt valsts reaģēšanas struktūras, tīklus un iestādes, tostarp, bet ne tikai, NVO, reliģiskās un labdarības organizācijas un to partnerus. Tā arī uzsver, cik svarīga ir lokalizācijas programma kā līdzeklis, ar ko uzlabot cilvēku piekļuvi savlaicīgiem un piemērotiem pakalpojumiem, lai risinātu iedzīvotāju vajadzības jaunās, ieilgušās un aizmirstās krīzēs.

8. Padome pauž dziļas bažas par klimata pārmaiņu ietekmi uz humanitārajām darbībām, pauž gandarījumu par darbu, kas paveikts, lai paredzētu humānās palīdzības pasākumus, un aicina to paplašināt. Padome apstiprina, ka ir vajadzīgs riska novērtējums un analīze, lai sniegtu informāciju humānās palīdzības darbībām un konsekventi papildinātu uz vajadzībām balstītu pieeju. Lai veidotu un uzlabotu neaizsargāto kopienu izturētspēju saskaņā ar jauno ES stratēģiju par pielāgošanos klimata pārmaiņām, ir būtiski stiprināt klimata un vides pasākumus un dalībniekus, izmantojot saikni starp humāno palīdzību, atbalstu ilgtspējīgai attīstībai un atbalstu mieram. Padome stingri atbalsta paziņojuma mērķi humānās palīdzības izstrādē un sniegšanā integrēt reaģēšanu uz klimata pārmaiņu un vides degradācijas negatīvo ietekmi, kā arī apņemšanos atbalstīt humānās palīdzības partneru centienus samazināt savu vides pēdas nospiedumu.
9. Padome apstiprina, ka ir konsekventāk un efektīvāk jāīsteno un jāliek lietā humānās palīdzības, attīstības un miera saiknes pieeja. Tā uzsver, ka dažādaļiem iesaistītajiem dalībniekiem ir jāstrādā koordinēti, vienlaikus humānās palīdzības sniegšanā pilnībā ievērojot humanitāros principus un pilnībā ievērojot savas attiecīgās pilnvaras un mērķus. Šīs pieejas mērķis ir virzīties tālāk par īstermiņa intervences pasākumiem un uz ilgtermiņa attīstību, veicinot noturīgus risinājumus konfliktu un ieilgušu krīžu pamatcēloņu novēršanai. Padome mudina kopīgi analizēt vajadzības un vājās vietas, kā arī vajadzības gadījumā apvienot ES politikas virzienu un darbību plānošanu un paredzēšanu. Padome apstiprina, cik svarīga ir konflikta apstākļiem atbilstoša pieeja, lai ārējā palīdzība nepasliktinātu konfliktus un krīzes. ES programmai saiknes attīstīšanai jābalstās un jāizplata, *inter alia*, pieredze un atziņas, kas gūtas no saiknes izmēģinājuma projekta valstīs.

10. Padome atzinīgi vērtē Komisijas vadību, humānās palīdzības, attīstības un miera saiknes pieejas ietvaros integrējot izglītību ārkārtas situācijās, jo īpaši attiecībā uz meitenēm. Padome atkārtoti apliecina apņemšanos nodrošināt lielāku finansējumu iekļaujošai mūžizglītībai un drošai, vienlīdzīgi pieejamai un kvalitatīvai izglītībai un apmācībai visos līmeņos ārkārtas un krīzes situācijās saskaņā ar Padomes secinājumiem par izglītību ārkārtas situācijās un ieilgušu krīžu gadījumos, kas pieņemti 2018. gada novembrī. Padome atzinīgi vērtē arī Komisijas apņemšanos turpināt izstrādāt tematisku politiku tādās jomās kā veselība, aizsardzība, dzimums, invaliditāte, pārtika un uzturs, tostarp ēdināšana skolās, pajumte, ūdens, sanitārija un higiēna (*WASH*), sagatavotība katastrofām un riska mazināšana un palīdzības sniegšanas metodes. Padome atzinīgi vērtē arī garīgās veselības un psihosociālā atbalsta (*MHPSS*) un labklājības iekļaušanu paziņojumā un mudina visus ES humānās palīdzības dalībniekus strukturāli iekļaut šos faktorus plānošanā un programmu sagatavošanā.
11. Padome atkārtoti apliecina, ka ES humānās palīdzības darbību centrā ir cilvēki, un uzsver savu apņemšanos apmierināt personu, kuras skāris konflikts un humanitāra krīze, vajadzības un aizsargāt to tiesības un cieņu. Uz cilvēkiem vērsta pieeja ietver to, ka tiek ņemtas vērā konkrētas grupas, kuras saskaras ar paaugstinātiem riskiem, tostarp sievietes, bērni un jaunieši, vecāki cilvēki, personas, kas pieder pie reliģiskām un etniskām minoritātēm, personas ar invaliditāti, piespiedu kārtā pārvietotas personas un bēgļi. Padome uzsver, ka ir jāveicina skarto personu jēgpilna un aktīva līdzdalība tādu lēmumu pieņemšanā, kuri tās skar. Padome atkārtoti apliecina, ka ir būtiski atbalstīt cilvēkus piespiedu pārvietošanas kontekstā neatkarīgi no tā, vai iemesli ir dabiski vai cilvēku radīti. Padome uzsver, ka starptautiskajai sabiedrībai ir jāturpina vērsties pret piespiedu pārvietošanas pamatcēloņiem un apmierināt iekšzemē pārvietotu personu un uzņēmējkopienu vajadzības, cenšoties stiprināt aizsardzību un sniegto atbalstu un veicinot ilgtspējīgus risinājumus.

12. Padome atkārtoti apliecina apņemšanos apmierināt sieviešu un meiteņu vajadzības un aizsargāt viņu tiesības, un veicināt dzimumu līdztiesību un aicina visus humānās palīdzības sniedzējus integrēt šo perspektīvu savos pasākumos, arī saskaņā ar programmu sieviešu, miera un drošības jomā. Padome uzsver, ka ir svarīgi apmierināt sieviešu, vīriešu, meiteņu un zēnu aizsardzības vajadzības, un aicina Komisiju un dalībvalstis aktīvi strādāt, lai samazinātu neaizsargātību un pakļautību riskam, tostarp, novēršot un mazinot seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību, ekspluatēšanu un kaitīgas paražas.
13. ES joprojām ir apņēmības pilna veicināt, aizsargāt un īstenot visas cilvēktiesības, kā arī pilnībā un efektīvi īstenot Pekinas Rīcības platformu un Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību (*ICPD*) rīcības programmu un to pārskatīšanas konferenču iznākumus, un šādā kontekstā tā joprojām ir apņēmības pilna veicināt seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītās tiesības. To paturot prātā, ES vēlreiz apstiprina apņemšanos veicināt, aizsargāt un īstenot ikvienas personas tiesības bez diskriminācijas, piespiešanas un vardarbības pilnībā kontrolēt jautājumus saistībā ar savu seksualitāti un seksuālo un reproduktīvo veselību un brīvi un atbildīgi lemt par tiem. ES arī uzsver, ka ir jānodrošina vispārēja piekļuve kvalitatīvai un cenas ziņā pieejamai visaptverošai informācijai par seksuālo un reproduktīvo veselību, izglītībai, tostarp visaptverošai izglītībai par seksualitāti, un veselības aprūpes pakalpojumiem.

14. Padome atkārtoti apliecina apņemšanos izvairīties un, ja tas nav iespējams, pēc iespējas mazināt ES ierobežojošu pasākumu izraisītu jebkādu potenciālu negribētu negatīvu ietekmi uz principiāliem humānās palīdzības pasākumiem. Padome atkārtoti apliecina, ka ES ierobežojošie pasākumi atbilst visiem starptautiskajās tiesībās, jo īpaši starptautiskajās cilvēktiesībās, starptautiskajās humanitārajās tiesībās un starptautiskajās bēgļu tiesībās, noteiktajiem pienākumiem. Tā uzsver, ka ES sankciju politikā ir svarīgi pilnībā ievērot humanitāros principus un starptautiskās humanitārās tiesības, tostarp, attiecīgos gadījumos konsekventi iekļaujot ES ierobežojošos pasākumos humānās palīdzības izņēmumus un nodrošinot efektīvu satvaru, lai humānās palīdzības organizācijas šādus izņēmumus varētu izmantot. Padome atzīst, ka ir nepieciešams nodrošināt papildu praktisku atbalstu un/vai norādes humānās palīdzības organizācijām attiecībā uz to tiesībām un atbildību dažādos ES sankciju režīmos un turpināt veicināt dialogus starp visām personām, kas iesaistītas humānās palīdzības sniegšanā. Padome apsvērs iespēju attiecīgā gadījumā noteikt nopietnus SHT pārkāpumus par pamatu iekļaušanai ES sankciju režīmos, vienlaikus nodrošinot, ka tas potenciāli negatīvi neietekmē humānās palīdzības darbības.
15. Padome mudina ES un dalībvalstis stiprināt sadarbību un koordināciju, pamatojoties uz "Eiropas komandas" pieeju, lai nodrošinātu kolektīvus un saskaņotus rezultātus un lielāku ietekmi, tādējādi garantējot, ka ES joprojām ir vadošs partneris. Tādā pašā garā Padome atzinīgi vērtē priekšlikumu izveidot Eiropas humānās palīdzības spējas, lai palielinātu ES ieguldījumu humānās palīdzības reaģēšanas trūkumu novēršanā, balstoties uz vajadzībām, tādējādi dodot iespēju ātri piegādāt humāno palīdzību pilnībā koordinēti ar esošajiem mehānismiem un bez dublēšanās. Tā mudina Komisiju, tās izstrādājot, apspriesties ar dalībvalstīm un nodrošināt dialogu ar ANO un atbilstīgiem humānās palīdzības partneriem.
16. Padome atbalsta ES iesaisti un būtisko lomu humānās palīdzības jomā un dialoga turpināšanu ar tās dalībvalstīm un humānās palīdzības partneriem. Padome atzinīgi vērtē Komisijas nodomu organizēt Eiropas Humānās palīdzības forumu, lai veicinātu augsta līmeņa, stratēģisku diskusiju par humanitāriem jautājumiem un pastāvīgu dialogu ar tās svarīgākajiem partneriem ANO sistēmā, starptautiskajās organizācijās, Starptautiskajā Sarkanā Krusta un Sarkanā Pusmēness kustībā, pilsoniskajā sabiedrībā un starp citiem līdzekļu devējiem.